

A kiegészítő takarmányozás megszüntetésének hatása a gímszarvas testtömegére és a szaporodás biológiai jellemzőire

Dr. Hosz Tibor Morelli

Vadgazda mérnöki MSc

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Heltai Miklós, egyetemi tanár, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék

Csányi Erika, elnök, Dél-Dunántúli Fauna Vt.

Somogy megyében, a Dél-Dunántúli Fauna Vt. (410-es tájegység) közel 11 000 hektáros, különleges rendeltetésű területén vizsgáltuk meg a kiegészítő takarmány megszüntetésének hatását a gímszarvas testtömegére, szaporodásbiológiai jellemzőire. Dolgozatomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy vadásztársaság eddigi gyakorlatában jellemzően meglévő kiegészítő takarmányozás megszüntetése hogyan hatott a gímszarvas gazdálkodásra. A vizsgálati periódus első két évében a társaság kiegészítő takarmányozást folytatott, míg a második két évben megszüntette a kiegészítő takarmányozás gyakorlatát. Megvizsgáltuk, hogy a kiegészítő takarmányozás megszüntetése hatott-e és ha igen, hogyan a négy vadgazdálkodási évben terítékre került gímszarvas egyedek (bika, tehén, borjú) testtömegére, a gímszarvas tehenek vemhesülési arányára, az elhalt magzatok és a vetélések (rendellenes vemhességek) számára.

Vizsgálatunk eredményeként megállapítottuk, hogy a vizsgált időszakban a vadászterületen elejtett gímszarvas egyedek testtömegére a vadásztársaság területén alkalmazott kiegészítő takarmányozás megszüntetése nem gyakorolt negatív hatást, a testtömegek statisztikailag kimutathatóan nem csökkentek.

Megállapítottuk, hogy a kiegészítő takarmányozás megszüntetése szignifikánsan nem befolyásolta a gímszarvas tehenek vemhesülési arányát, illetve a rendellenes vemhességek számát. A vemhesülési százalék enyhe csökkenése miatt, további vizsgálatok (májmetely, mikotoxin) szükségesek.

Javaelatainkban megfogalmaztuk, hogy a vadászatra jogosultaknak tudományos eredményekre alapuló kiegészítő takarmányozási terveket kellene készíteni, illetve ezeken az eredményeken alapuló, tudatos vadgazdálkodást folytatni. Javaslatot tettünk arra vonatkozólag, hogy a vadászatra jogosultak a kiegészítő takarmányozás csökkentése vagy megszüntetése mellett a természetes táplálékot biztosító vadföldek és vadlegelők területét növelve biztosítsák - amennyiben az nem áll rendelkezésre - a vad számára a megfelelő táplálékforrást.